

CZYNNIKI SIEDLISKA

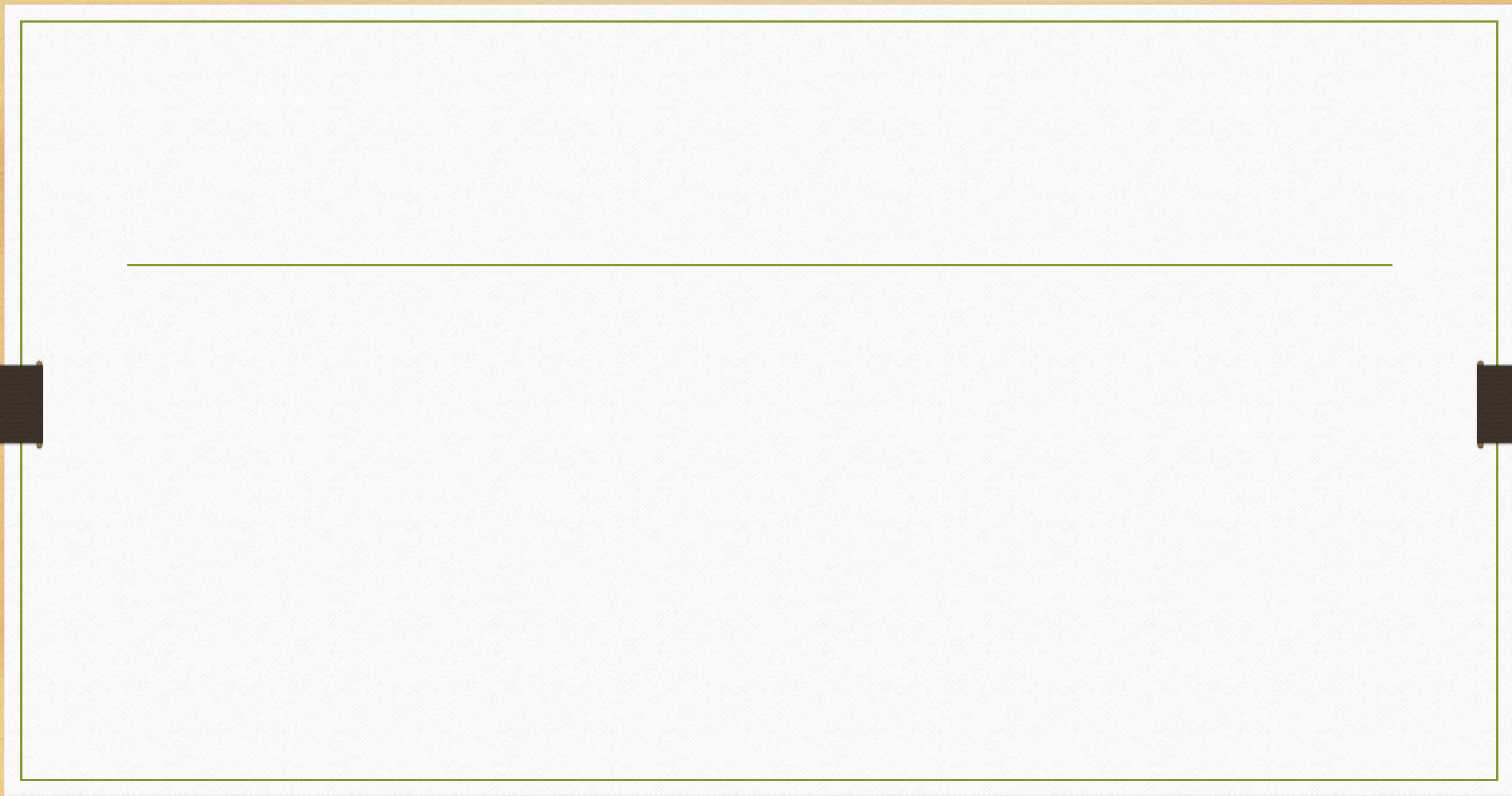
PREZENTACJA NR 1

Definicja Siedliska

- Siedlisko roślin jest to zespół naturalnych i sztucznych czynników zewnętrznych wpływających bezpośrednio lub pośrednio na wzrost i rozwój roślin. Mamy:
- 1. **czynniki naturalne** – klimatyczne, glebowe, geologiczne, topograficzne, wodne
- 2. **czynniki sztuczne** – agrotechniczne, pratotechniczne, techniczne, melioracyjne

Czynniki klimatyczne

- Warunkują one życie i tworzenie substancji organicznych . Należą do nich:
- 1. światło
- 2. temperatura
- 3. powietrze atmosferyczne i jego ruchy
- 4. wilgotność – współczynnik transpiracji roślin (wyraża ilość wody zużytej na wyprodukowanie jednostki suchej masy rośliny)

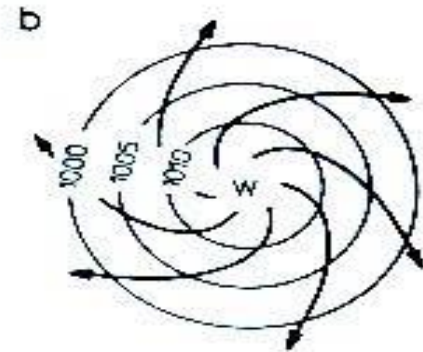

Pogoda i jej zmiany

- Pogoda – jest to stan czynników atmosferycznych panujących w danym miejscu i czasie.
- 1. O zmianach pogody decydują ruchy powietrza, spowodowane różnicami ciśnienia atmosferycznego nad poszczególnymi obszarami kuli ziemskiej.
- - ciśnienie atmosferyczne – niż baryczny, wyż baryczny i front atmosferyczny

Niż baryczny

Wyż baryczny

Ustalanie prognozy pogody

Pogodę można przewidzieć samodzielnie opierając się o obserwację zjawisk atmosferycznych. Na tej podstawie ustala się prognozyki najbliższego otoczenia.

Przykład

Prognozyka poranna:

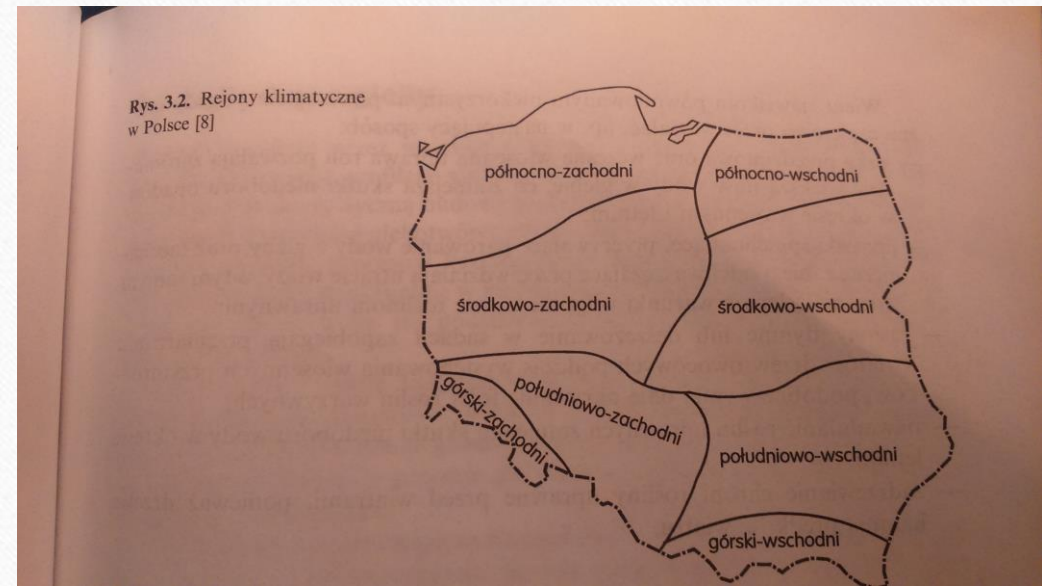
- Żółte i zielonkawe zabarwienie zorzy
- Szybkie zanikanie mgieł
- Występowanie rosy lub szronu albo sadzi

Klimat i mikroklimat

KLIMAT

- Klimat jest ukształtowany przez : szerokość geograficzną, odległość od mórz i oceanów, rzeźbę i rodzaj pokrycia terenu , zadrzewienie.
- W Polsce występuje klimat umiarkowany

REJONY KLIMATYCZNE

Mikroklimat

DEFINICJA

- Mikroklimat jest to klimat panujący na niewielkiej powierzchni gruntu i dotyczy np. doliny, pagórków, zboczy, obrzeży jeziora. Maja na niego wpływ:
 - - ekspozycja terenu i jego nachylenie
 - - rodzaj podłoża
 - - zbiorniki wodne

TATRY

Czynniki glebowe

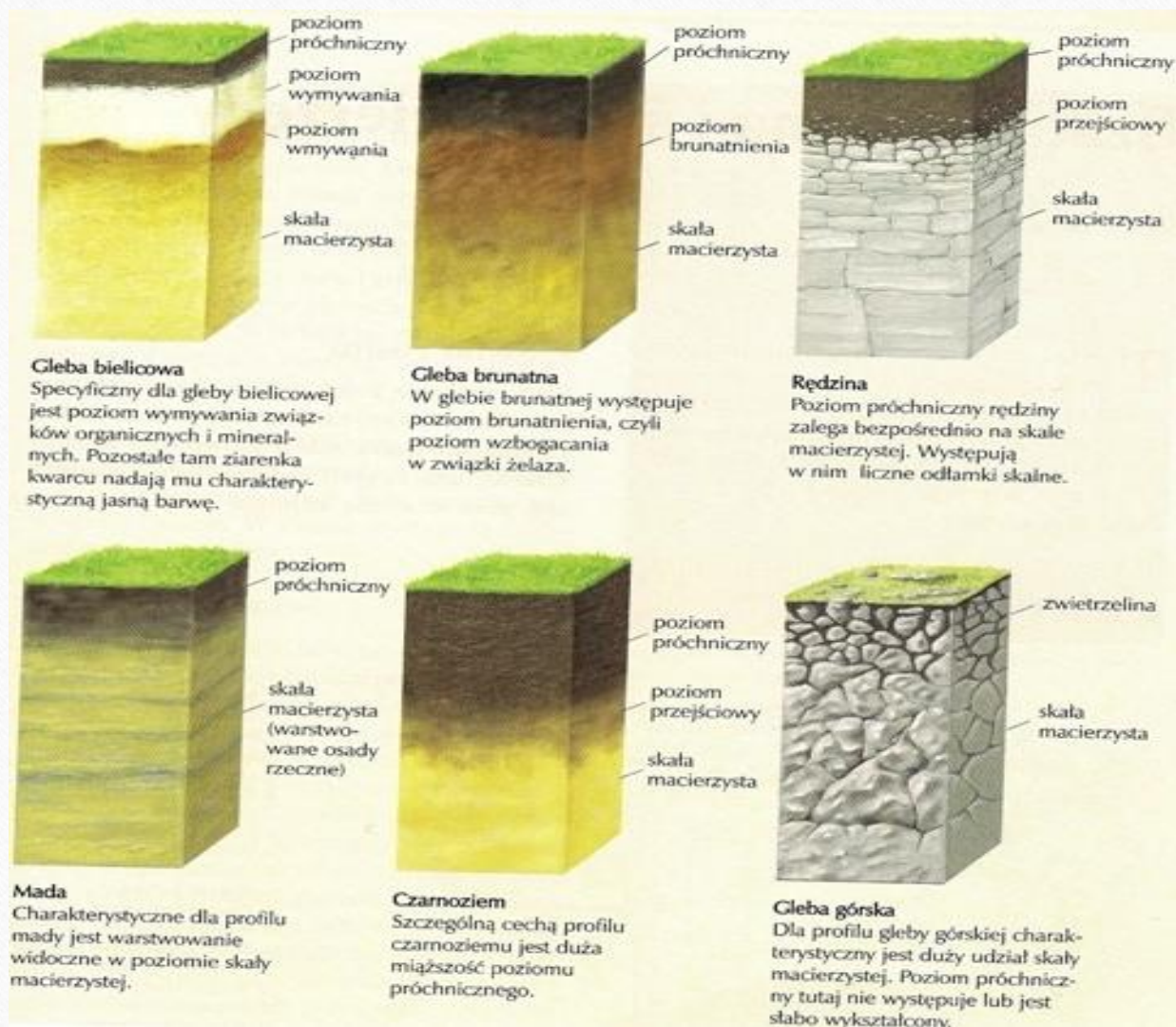
- Podstawowe pojęcia:
- **Gleba** – jest to wierzchnia, ożywiona warstwa skorupy ziemskiej na której odbywa się wzrost i rozwój roślin.
- **Rola** – jest to warstwa uprawowa gleby.
- **Podłoże** (podglebie) – jest to utwór różniący się składem lub pochodzeniem
- **Żyzność** – jest naturalną zdolnością gleby do przekazywania roślinom składników pokarmowych , wody, powietrza i ciepła. Zależna jest od właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych gleby.
- **Urodzajność** – to zdolność gleby do wytwarzania plonów.
- **Produktywność gleby** – jest to produkcja określonej masy z jednostki powierzchni.
- **Kultura gleby** – są to najkorzystniejsze warunki do wzrostu roślin.

Budowa gleby

Profil gleby jest to pionowy przekrój przez warstwę gleby do głębokości 150 cm.

Budowa profilu jest to następstwo poziomów oraz charakter przejścia jednego poziomu w drugi.

Poziom gleby jest to równoległa do powierzchni część gleby, zmieniona w procesie glebowym o jednorodnych właściwościach fizycznych i chemicznych

Cechy morfologiczne gleby:

Barwa gleby – zależy od rodzaju tworzywa, zawartości związków organicznych oraz od uwilgotnienia gleby
np. ciemnoszara , czerwona, rdzawa

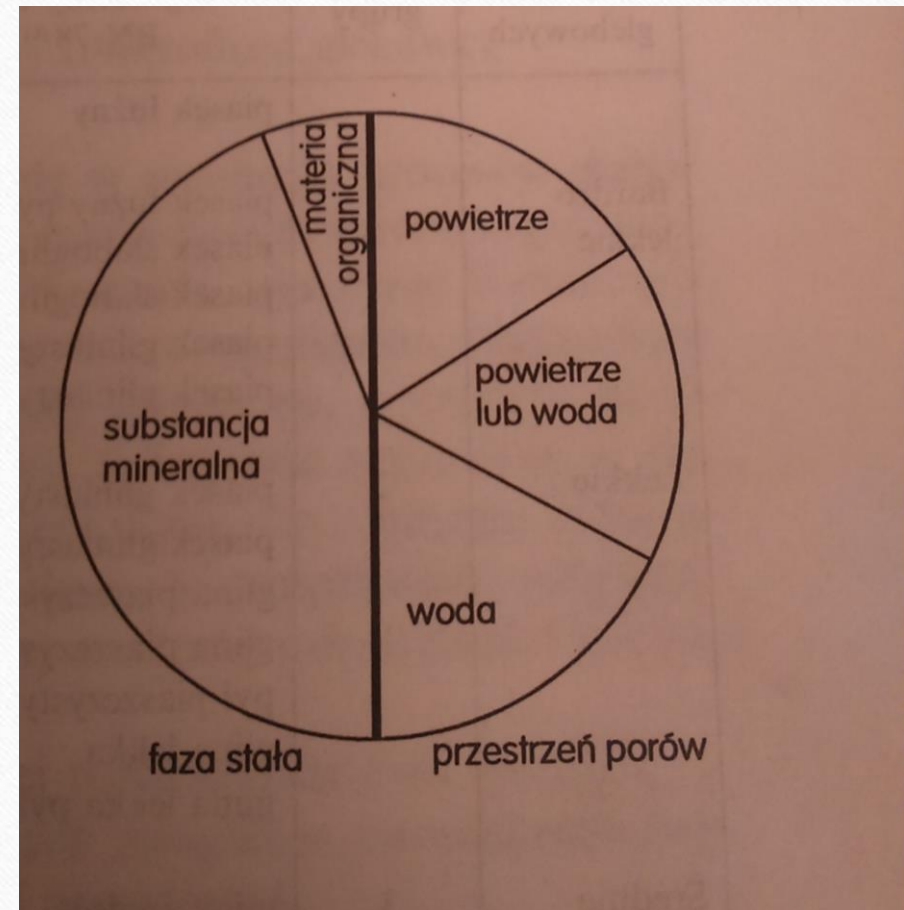
Układ gleby – jest to przestrzenne ułożenie względem siebie cząstek i agregatów glebowych

Nowotwory – jest to uformowanie skupienia związków mineralnych lub organicznych odróżniające się od masy glebowej stanem skupienia i składem chemicznym powstałym w drodze naturalnych procesów zachodzących w glebie np. nowotwory węglanowe

Skład gleby

Gleba zawiera :

1. Składniki stałe – 50% – cząstki mineralne, organiczne i mineralno – organiczne
2. płynne – 33% - woda i rozpuszczone w niej sole mineralne
3. gazowe – 17 % - powietrze glebowe

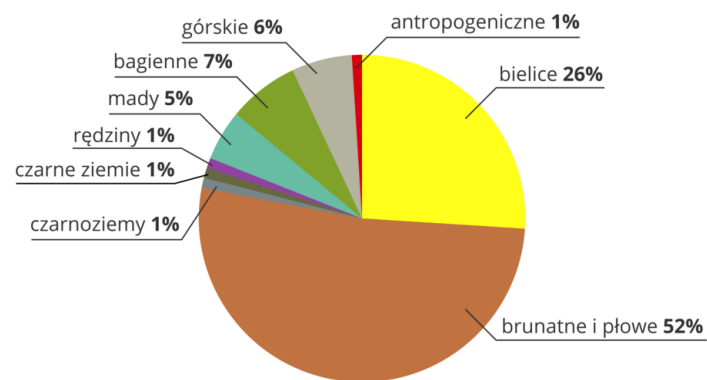

Właściwości gleby

- 1. Właściwości fizyczne gleb to struktura, gęstość, porowatość, zwężłość gleby, które decydują o warunkach wodnych, powietrznych i cieplnych.
- 2. Właściwości chemiczne – zaliczamy tu właściwości sorpcyjne i odczyn gleb. O właściwościach tych decyduje także skład mineralny podglebia oraz zabiegi uprawowe i nawozowe.

Systematyka gleb stosowana w Polsce

Powierzchniowa struktura gleb Polski

- Klasyfikacja gleb polega na grupowaniu gleb o zbliżonych właściwościach i o zbliżonej budowie profilu w odpowiednie jednostki systematyczne .

Bonitacja gleb w Polsce

Polega na ocenianiu jakości gleb i podziale ich na klasy . Wyróżniamy następujące klasy :

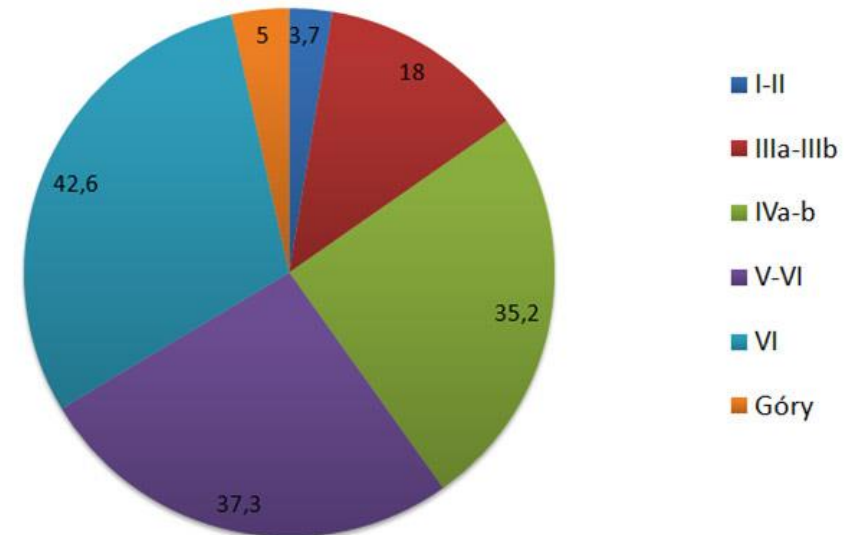
I, II, IIIa, IIIb, IVa, IVb, V, VI, VIRz

Bonitacja gleb dotyczy gruntów ornych, użytków zielonych, gruntów pod lasami, gruntów pod wodami.

Bonitacja gleb trwałych użytków zielonych:

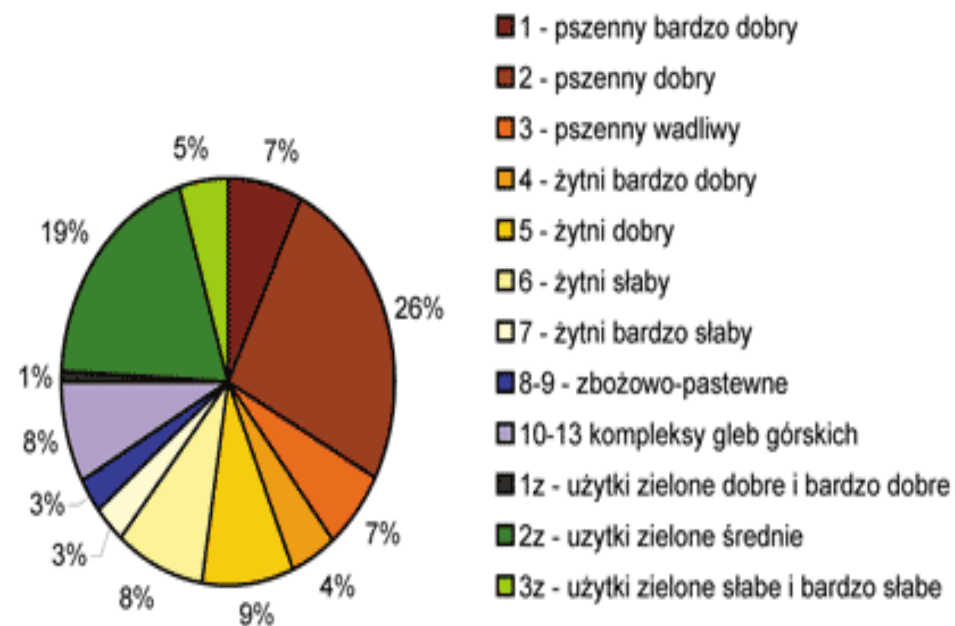
Klasa I , II, III, IV, V, VI

Klasyfikacja gleb w Polsce (%)

Kompleksy rolniczej przydatności gleb ornych

Kompleks przydatności rolniczej obejmuje gleby o podobnych właściwościach rolniczych, które mogą być podobnie użytkowane i mogą być uprawiane na nich odpowiednie rośliny. Wyróżniamy w Polsce 13 kompleksów rolniczych

Kompleksy przydatności rolniczej gleb

- 1 - kompleks pszenney bardzo dobry – kl. I i II; burak cukrowy, pszenica, koniczyna czerwona, lucerna siewna, rzepak ozimy, bobik, wyka jara; 3,8%
- 2 - kompleks pszenney dobry – kl. II, IIIa, i IIIb; burak cukrowy, pszenica, koniczyna czerwona, lucerna siewna, rzepak ozimy, bobik, wyka jara; 18,0%
- 3 - kompleks pszenney wadliwy – kl. IIIb, IVa i IVb; jęczmień, owies, kukurydza, słonecznik; 3,1%
- 4 - kompleks żytni bardzo dobry (pszenno-żytni) – kl. IIIb; uprawa tych samych gatunków co na pierwszych trzech kompleksach oraz pszenżyto, żyto, groch, łubin żółty i wąskolistny, burak i marchew pastewna; 17,1%
- 5 - kompleks żytni dobry – kl. IVa i IVb; rzepak ozimy, jęczmień, pszenżyto, ziemniak, żyto, gryka, łubin żółty, seradela, wyka ozima, lnianka i gorczyca; 15,6%
- 6 - kompleks żytni słaby – kl. IVb i V; żyto, owies, gryka, ziemniak, łubin żółty, seradela i wyka ozima; 18,1%
- 7 - kompleks żytni bardzo słaby (żytnio-łubinowy) – kl. VI; żyto, łubin żółty, seradela, ziemniak, wyka ozima; 11,5%
- 8 - kompleks zbożowo-pastewny mocny – kl. IIIb i IVa; kukurydza, słonecznik, mieszanki pastewne roślin jednorocznych i wieloletnich, owies; 3,9%
- 9 - kompleks zbożowo-pastewny słaby – kl. IVb i V; owies, żyto, ziemniak, marchew pastewna, łubin żółty i wąskolistny; 3,0%
- 10 - kompleks pszenney górski – kl. II, IIIa i IIIb; uprawa tych samych gatunków co na najlepszych kompleksach gleb nizinnych; 1,6%
- 11 - kompleks zbożowy górski – kl. IVa i IVb; pszenica, żyto, jęczmień jary, owies, ziemniak, koniczyna, brukiew, len włóknisty; 2,0%
- 12 - kompleks owsiano-ziemniaczany górski – gleby płytkie kamieniste; ziemniak, owies, mieszanki traw z koniczyną; 1,2%
- 13 - kompleks owsiano-pastewny górski – gleby płytkie, szkieletowe i kwaśne; owies i mieszanki traw z motylkowymi; 0,5%
- 14 - gleby orne przeznaczone pod użytki zielone